

Gemeenteraad

Vergadering van 11 juni 2024

Beleid en Uitvoering - Team Samenleving

2024_RAAD_00045 Jaarstukken 2023 en Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 van de GGD IJsselland

Auteur

Alma van Bruggen

Overlegd met

Henk Schuitemaker

Portefeuillehouder

T. Jongman

Samenvatting

Het dagelijks bestuur van de GGD IJsselland (gemeenschappelijke gezondheidsdienst) heeft de Jaarstukken 2023 (het jaarverslag en de jaarrekening) en het concept Programmabegroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026-2028 conform wettelijke voorschriften voor 30 april jl. aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gezonden.

De Jaarstukken 2023 worden ter informatie aangeboden. Uw raad kan hierover geen zienswijze kenbaar maken. Wel kan de raad aandachtspunten meegeven aan hun vertegenwoordiger in het algemeen bestuur ter bespreking voor het algemeen bestuur op 11 juli 2024.

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om ten aanzien van de Jaarstukken 2023 de volgende aandachtspunten mee te geven aan de vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.

- In principe zouden alle voordelen moeten terugvloeien naar de gemeente. Het voordelig saldo van € 1.146.000 moet naar rato naar de deelnemende gemeenten in de regio terugvloeien.
- Indien er extra middelen nodig zijn voor de investeringen in ICT-voorzieningen dient de GGD een begrotingswijziging 2024 in te dienen. Hierbij moet de GGD ook kritisch kijken naar de eigen begroting.
- Het besluitvormingsproces staat onder druk. Om goed te kunnen anticiperen en afstemmen, is het van belang dat de (concept) Jaarstukken eerder worden ontvangen.

Over het concept Programmabegroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026-2028 wordt uw gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om geen zienswijze in te dienen op het concept Programmabegroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026-2028 met het volgende argument: Er is sprake van onontkoombare autonome ontwikkelingen (loon- en prijsindex).

Beschrijving

Inleiding

De GGD IJsselland is een verbonden partij (gemeenschappelijke regeling) voor de gezamenlijke belangenbehartiging van de elf deelnemende gemeenten op het gebied van publieke gezondheidszorg. Het gaat om uitvoering van wettelijke taken, zoals de Wet Publieke gezondheid en toezicht zoals bedoeld in de wet Kinderopvang en diverse maatwerkactiviteiten.

Het dagelijks bestuur van de GGD IJsselland heeft de Jaarstukken 2023 (het jaarverslag en de jaarrekening) en het concept Programmabegroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026-2028 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Jaarstukken 2023

De jaarstukken bestaan uit twee delen, het inhoudelijke jaarverslag en de jaarrekening.

Het afgelopen jaar is de GGD volop in beweging geweest samen met de ruim 500.000 inwoners in IJsselland, de elf gemeenten en veel verschillende samenwerkingspartners. De samenwerking met de gemeente verloopt goed en de activiteiten zijn conform afspraken uitgevoerd.

In het voorjaar van 2023 is de nieuwe bestuurlijke agenda *Gezond Samen Leven 2023-2027* vastgesteld. Dit is een voortzetting van de eerdere bestuurlijke agenda en een regionale vertaling van de collegeakkoorden van de elf gemeenten. De inhoudelijke thema's zijn

- Gezond en Kansrijk Opgroeien
- Mentaal welbevinden
- Gezonde leefomgeving
- Gezond Ouder worden

Aan de basis van deze thema's ligt een Gezonde sociale basis dat in alle genoemde thema's terugkomt.

Daarnaast heeft de GGD gewerkt aan het behalen van beleidsdoelen COVID-19, het versterken van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid, uitvoeren HPV 18+ vaccinatiecampagne, leveren van hulp aan en zorg voor ontheemden Oekraïne en meedenken bij de IZA regioplannen IJssel Vecht en Midden IJssel, die vergelijkbare speerpunten en coalities kennen. Ook heeft de GGD een bijdrage geleverd aan de totstandkoming en uitvoering van de GALA plannen van de gemeenten. De verbinding tussen de thema's en ambities in de bestuursagenda met de lokale GALA plannen en IZA regioplannen is uitgewerkt in het activiteitenplan 2024-2026.

Steenwijkerland

De gemeentelijke kerngegevens voor onze gemeente (bijlage 3) geven een kort overzicht van de inwoneraantallen, de financiering, het personeelsbestand en de dienstverlening van GGD IJsselland in 2023. Naast de basistaken kunnen gemeenten de GGD inzetten voor aanvullende activiteiten.

Toezicht

De GGD vervult onder meer de toezichtstaak vanuit de Wet kinderopvang op de kinderdagverblijven (inclusief buitenschoolse opvang en gastouderopvang). In 2023 zijn 52 gastouders (2022:19) en 3 gastouderbureaus (2022:3) geïnspecteerd. De toename van het aantal inspecties gastouders hangt samen met het bijgestelde wettelijk vastgesteld percentage voor het aantal gastouders dat in een jaar geïnspecteerd dient te worden.

Meldpunt maatschappelijk zorg

Het meldpunt maatschappelijke zorg levert voor onder andere onze gemeente bemoeizorg. Vaak is er sprake van psychiatrische en/of verslavingsproblematiek. Het meldpunt is voor zowel professionals als inwoners. In 2023 waren er 77 meldingen (2022: 58) maatschappelijke zorg. Van de 77 meldingen zijn 49 meldingen (2022:37) bij team VIA (bemoeizorg) binnengekomen, 12 meldingen (2022:11) bij

team zwerfjongeren, 13 meldingen (2022:8) hadden betrekking op vervuilde huishoudens en er waren 3 meldingen (2022:2) Wet verplichte GGZ.

Centrale toegang

De centrale toegang behandelt meldingen en aanvragen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. In 2023 waren er 95 meldingen (2022:98). Van de 95 meldingen waren er 16 (2022:15) meldingen maatschappelijke opvang en 79 meldingen (2022:83) beschermd wonen.

Aanvullende activiteiten (worden separaat verantwoord)

De GGD voert een aantal aanvullende activiteiten uit rondom jeugdgezondheidszorg, zoals prenatale zorg/ stevig ouderschap, voorzorg, coördinatie van de KIK-structuur (Kind in de Kern), Fit op school en het voorzitterschap van het Platform Collectieve Preventie.

Daarnaast is de GGD actief betrokken bij verschillende lokale projecten. Bijvoorbeeld projecten binnen het akkoord Samen voor Ryan en de lokale coalitie kansrijke start. De GGD is ook betrokken bij regionale projecten, waaronder het project 'Zelfmoord? Praat erover!' en de regionale beweging positieve gezondheid.

Programmabegroting 2025, inclusief meerjarenraming 2026-2028

De begroting omvat het geheel van ambities, concrete taken en financiën van de GGD IJsselland. De begroting is opgesteld op basis van de volgende documenten:

- Kadernota 2025
- Het inhoudelijke en financiële kader, op 29 februari 2024 door het algemeen bestuur vastgesteld.
- Programmabegroting 2024, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur van 20 juli 2023.
- Informatie uit de exploitatie over het jaar 2023.
- Bestuursrapportage voorjaar 2024.

De GGD verzoekt de gemeenteraad om zijn eventuele zienswijze op de begroting kenbaar te maken voor 4 juli 2024, zodat het dagelijks bestuur van uw reactie kennis kan nemen en deze kan worden behandeld bij de vaststelling van de begroting 2025 in het algemeen bestuur op 11 juli 2024.

Gewenst resultaat

- Kennisnemen van de Jaarstukken 2023 van de GGD IJsselland en in te stemmen met de aandachtspunten aan de vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.
- Geen zienswijze in te dienen op de concept Programmabegroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026-2028 van de GGD IJsselland.

Argumenten

2.1 Voordelen vloeien terug naar de gemeente

In lijn met de andere gemeenschappelijke regelingen (Omgevingsdienst, Regionaal Serviceteam Jeugd en de Veiligheidsregio IJsselland) vloeien voordelen terug naar de gemeenten, tenzij er een goede reden is om het anders te bestemmen. Het opnemen van een specifieke risicoreserve voor investeringen in informatievoorziening is begrijpelijk. Dit kan echter ook bij de gemeenten zelf gebeuren, waardoor we de regie houden.

2.2. Kritische houding ten aanzien van het proces en de inzet van financiële middelen

De GGD stelt voor om de investeringen voor de informatievoorziening volledig te dekken uit het voordelig saldo van € 1.146.000. Het uitgangspunt bij de kadernota 2025 was een gedeeltelijke dekking uit andere middelen, waaronder de eigen begroting. De gemeente zou graag willen dat de GGD laat zien welke acties ze zelf kunnen ondernemen om (een deel van) de kosten te dekken,

bijvoorbeeld de risico's naar beneden te stellen. De GGD kan een en ander toelichten in de Bestuursrapportage najaar 2024 en indien nodig een bijhorende begrotingswijziging indienen.

Uw raad heeft ook in zijn zienswijze op de Programmabegroting 2024 aangegeven dat de GGD kritisch moet zijn op de eigen begroting.

2.3 De besluitvormingstermijnen staan onder druk

Voor het algemeen bestuur van de GGD op 25 april 2024 waren er nog geen (concept) Jaarstukken 2023 beschikbaar, waardoor er weinig tijd was voor een goede ambtelijke en bestuurlijke afstemming. Het zou wenselijk zijn om de stukken eerder te ontvangen. Bovendien is de raadsvergadering in juli gereserveerd voor de perspectiefnota en is de enige mogelijkheid om de stukken van de GGD te bespreken in de raadsvergadering van juni. Dit legt intern een grote druk op de behandeling en voorbereiding van de stukken.

4.1. Autonome ontwikkelingen 2025

De stijging van de begroting is volledig toe te schrijven aan de ontwikkeling loon- en prijsindex. Naast de indexering van loon en prijs conform de Kadernota 2025, betreft dit ook het structureel verwerken van de afspraken over loonindexering in 2024 op basis van de nieuwe cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (zie blz. 31 van de Programmabegroting).

Kanttekeningen en risico's

2.1/ 4.1 Gemeenschappelijke regeling

De GGD IJsselland is een gemeenschappelijke regeling van elf gemeenten. Het algemeen bestuur wordt gevormd door elf portefeuillehouders van de regio IJsselland.

Duurzaamheid en social return

Niet van toepassing.

Financiële toelichting

Jaarrekening 2023

De GGD sluit het jaar 2023 af met een voordelig saldo van € 1.146.000. In de Bestuursrapportage najaar 2023 was de prognose een nadelig saldo van € 50.000. Ten opzichte van deze prognose is dit een afwijking van (positief) € 1.196.000.

De onverwacht grote afwijking kent een aantal oorzaken:

- De GGD is terughoudend omgegaan met het invullen van vacatures en met de inhuur van derden. Dit werd nog versterkt door het efficiënt in kunnen zetten van beschikbare capaciteit vanuit de COVID-19 projectorganisatie. Eén en ander heeft geleid tot een voordeel op personeelskosten binnen het Programma Gezondheid.
- Er waren incidentele meevallers, zoals lagere lasten overhead, renteopbrengst en nog te verwerken opbrengsten uit 2022.

Het dagelijks bestuur doet het algemeen bestuur een voorstel om het positieve resultaat voor ongeveer twee derde deel (€ 764.000) te bestemmen voor investeringen in de informatievoorziening en het restant (€ 382.000) toe te voegen aan de algemene reserve. Dit om het weerstandsvermogen op peil te brengen. De ratio van het weerstandsvermogen van de GGD moet liggen in de bandbreedte tussen 1 en 1,4. In de begroting 2024 van de GGD valt te lezen dat het ratio op dit moment 1,03 bedraagt, dus binnen de vermelde bandbreedte.

Het college is van mening dat het totale voordelig saldo moet terugvloeien naar de gemeenten.

Momenteel wordt de jaarrekeningcontrole door de accountant afgewikkeld. De controleverklaring wordt nog nagestuurd. De verwachting is dat er een goedkeurende verklaring wordt afgegeven.

Programmabegroting 2025, inclusief meerjarenraming 2026-2028

Totale begroting GGD

Ten opzichte van de primaire programmabegroting 2024 neemt de begroting 2025 structureel toe met een bedrag van afgerond € 2,0 miljoen (2024: € 33,1 miljoen, 2025: € 35,1 miljoen). De structurele toename betreft afgerond 6% ten opzichte van 2024 en kan als volgt worden verklaard:

- Loon- en prijsindex 2025 € 2,0 miljoen

De totale inwonerbijdrage GGD was in de primaire begroting 2024 € 25.144.000. Deze stijgt met de programmabegroting 2025 naar € 26.829.000. Dit is een stijging van afgerond € 1,7 miljoen. Een stijging van afgerond 6% ten opzichte van 2024. Zie voor een nadere toelichting bladzijde 31 van de programmabegroting 2024 van de GGD IJsselland (bijlage 5).

Financiële consequenties gemeente Steenwijkerland

De bijdrage van onze gemeente stijgt van € 1.938.232 naar € 2.039.000 (exclusief € 12.000 compensabele btw). Een structurele stijging van € 100.768 vanaf 2025. De hogere bijdrage van € 100.768 wordt verwerkt in de gemeentelijke begroting. Daarnaast brengt de GGD een bedrag van € 77.000 in rekening voor het toezicht kinderopvang. Hier is al rekening mee gehouden in de gemeentelijke begroting.

De totale bijdrage 2025 van de gemeente, inclusief het voorschot toezicht kinderopvang is € 2.117.000.

Communicatie en participatie

Niet van toepassing.

Uitvoering en planning

Jaarstukken 2023

De jaarstukken (het jaarverslag en de jaarrekening) van de GGD IJsselland over het jaar 2023 zijn conform wettelijke voorschriften voor 30 april ter informatie aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gezonden. Anders dan met betrekking tot begrotingen van gemeenschappelijke regelingen als de GGD IJsselland, hebben gemeenteraden bij de jaarrekening geen bevoegdheid om een zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur. Gemeenteraden kunnen wel hun vertegenwoordiger in het algemeen bestuur aandachtspunten meegeven ter bespreking voor het algemeen bestuur op 11 juli 2024.

Daarna stuurt de GGD voor 15 juli 2024 de vastgestelde jaarstukken aan de Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en in verband met de verantwoording van ontvangen COVID-19 gelden worden de vastgestelde jaarstukken ook aan het Ministerie van VWS gestuurd voor 1 september 2024.

Programmabegroting 2025, inclusief meerjarenraming 2026-2028

Uw gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om uw zienswijze kenbaar te maken op het concept GGD Programmabegroting 2025 (incl. de meerjarenraming 2026-2028) voor 4 juli 2024. Behandeling en vaststelling van de Programmabegroting 2025 (incl. de meerjarenraming 2026-2028) van de GGD IJsselland vindt plaats in het algemeen bestuur op 11 juli 2024. Het dagelijks bestuur moet binnen twee weken na vaststelling in het algemeen bestuur de begroting naar de Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel sturen.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2023 van de GGD IJsselland.
2. In te stemmen met de voorgestelde aandachtspunten op de Jaarstukken 2023 van de GGD IJsselland ter bespreking voor het algemeen bestuur op 11 juli 2024.
3. Kennis te nemen van het concept Programmabegroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026-2028 van de GGD IJsselland.
4. Geen zienswijze in te dienen op het concept Programmabegroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026-2028 van de GGD IJsselland.